

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Кафедра теорії і практики початкової освіти

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ІНТЕРАКТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

підготовки бакалавра
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму 6.010102 «Початкова освіта»
(шифр і назва напряму)

Спеціалізація – «Англійська мова»

Факультет підготовки вчителів початкових класів

Слов'янськ – 2014р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДВНЗ «ДДПУ»

УКЛАДАЧІ ПРОГРАМИ:

Ябурова О. В. – старший викладач кафедри ТППО

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Лобачова І.М. – кандидат філологічних наук, старший викладач
кафедри ТППО ДВНЗ «ДДПУ»

Коротяєва І.Б. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
загального германського та слов'янського мовознавства ДВНЗ «ДДПУ»

Обговорено та рекомендовано до видання
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«24» березня 2015 р.

Протокол №1

ВСТУП

Навчальна програма вивчення дисципліни «Основи інтерактивної комунікації» складена на основі Державного стандарту початкової освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462), Навчальних програм з іноземних мов для 1–4 класів (затверджено Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, наказ № 1050 від 12.09.2011 р.), Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти та відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напрям 6.010102 початкова освіта.

Педагогічна професія потребує досить високого напруження інтелектуальних та духовних сил. Важливими якостями для майбутнього вчителя виступають комунікабельність та вміння швидко та адекватно встановлювати зв'язки з оточуючими, враховуючи їх культурний та інтелектуальний рівень. Особливу цікавість викликають процеси встановлення зв'язків з представниками інших культур в процесі міжнародного співробітництва, навчання за обміном спільно з представниками іноземних держав в межах діяльності освітніх та розвивальних програм, процеси міжкультурної комунікації. Підготовка спеціалістів до ефективної міжкультурної комунікації, в тому числі у навчальній та професійній діяльності у швидкозмінних соціально-економічних умовах суспільства, формування у випускників педагогічних вищих навчальних закладів здатності адаптуватися та знаходити своє місце у суспільстві є завданням вищої школи. Процес формування інформаційного тезаурусу та якостей людини, щоб забезпечили б ефективну міжкультурну взаємодію в якості суб'єкта діяльності, стає метою сучасної освіти. Даний курс має за ціль розробити ефективні шляхи та механізми лінгвістичного психологічного та соціально-педагогічного забезпечення явища інтерактивної комунікації в іншомовному середовищі. Він зумовлений положеннями проекту Ради Європи «Політика та практика викладання в умовах соціально культурного розмаїття як нове бачення міжкультурної

освіти», основна мета якого формування у сучасних студентів здатності співіснувати в умовах культурного розмаїття, вчитися жити разом та забезпечувати якісну освіту різним верствам населення.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні лінгвістичні особливості змісту інтерактивної комунікації, її оптимальної структури, закономірностей та функцій.

Основні структурні особливості інтерактивної комунікації є наступні:

– метою комунікативного процесу є прагнення до порозуміння із партнерами по комунікації через максимально повну і точну донесену інформацію, досвід та знання;

– для оволодіння між культурною комунікацією необхідно оволодіти комплексом специфічних та загальних знань (лінгвістичні знання, знання про конкретні культури, толерантність, емпатія, знання про загальнокультурні універсалії);

– відкритість до пізнання чужої культури та сприйняття психологічних, соціальних та інших міжкультурних відмінностей;

– психологічний настрій до спілкування з представниками іншої культури;

– вміння розмежовувати колективне та індивідуальне в комунікативній поведінці представників інших культур, здібність долати соціальні, етнічні, культурні стереотипи;

– оволодіння набором комунікативних засобів і правильний їх вибір в належності від ситуації спілкування, додержання етикетних норм в процесі комунікації.

Міждисциплінарні зв'язки. Ключовою ознакою міжкультурної комунікації є її інтердисциплінарність, що зумовлює необхідність звернення до багатьох суміжних галузей, основні серед яких мовознавство, культурологія і соціальна психологія. Інтердисциплінарність інтерактивної комунікації забезпечує ефективність її практичного застосування у широких сферах: від вивчення іноземних мов до дипломатичної діяльності та

різноманітних міжнародних обмінів, кінцевою метою яких завжди є досягнення взаєморозуміння і налагодження контактів між людьми, які належать до різних національних і культурних спільнот.

Серед основних засобів інтерактивної комунікації, що впливають на процес розвитку мовної особистості, крім традиційного мовного аспекту курс навчає різноманітним способам вираження емоцій, передачу інформації, жестам, міміці, звичаям, традиціям та віруванням.

Програма навчальної дисципліни містить **2 змістових модулів**:

Змістовий модуль 1. Інтерактивна комунікація в письмовій формі.

Змістовий модуль 2. Інтерактивна комунікація в усній формі.

1. Мета й завдання навчальної дисципліни.

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Основи інтерактивної комунікації» є поповнення загальнокультурної, соціокультурної та комунікативної компетенції майбутнього вчителя, розвиток у студентів міжкультурної свідомості в процесі його самореалізації як форми само прояву, досягнення окремої мети під час мовленнєвої діяльності осмислення сутності професійної мовленнєвої підготовки.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи інтерактивної комунікації» є ознайомити студентів з необхідною лексичною та граматичною базою для здійснення іншомовного спілкування навчати студентів культурним особливостям різних народів у процесі професійної підготовки, особливостям вербальних і невербальних засобів передачі інформації сформувати особистісно-професійні якості майбутніх вчителів в межах полікультурного розвитку особистості.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

– основи лексичного та граматичного матеріалу для здійснення вербальної комунікації в іншомовному середовищі;

- правила складання, написання та обробки кореспонденції іншомовного походження;
- стандарти комунікативної поведінки у різноманітних, динамічних та непередбачуваних ситуаціях міжнародного спілкування;
- особливості вербальної та невербальної поведінки комунікантів;
- особливості та тонкощі формальних та неформальних міжкультурних стосунків;
- культурні особливості різних народів норми та правила культурної поведінки.

уміти :

- написати неформального листа описуючи життєві події, особисті проблеми, запитуючи необхідну інформацію;
- написати формального листа офіційною мовою (аплікаційний лист, лист-подяка, офіційний запит);
- написати статтю в газету висловлюючи свою негативну або позитивну думку;
- написати листа редактору журналу пропонуючи шляхи вирішення гострих соціальних проблем;
- виражати та підтверджувати аргументами свою думку: розпочати та підтримувати дискусію;
- залучати інших людей до діалогу;
- обговорювати переваги та недоліки;
- висловлювати згоду чи незгоду з думкою опонента;
- робити висновок дискусії;
- робити уточнення отриманої інформації.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 90 годин/ 2,5 кредити ECTS.

Змістовий модуль 1

Інтерактивна комунікація в письмовій формі

Describing people, places, buildings, objects, festivals, ceremonies, celebrations, processes. Writing instructions. Giving directions. Narratives. Formal and informal letters, emails. Transactional letters, emails. “For and Against” essays. Opinion essays. Providing solutions to problems essays. Discursive essays. News reports. Survey reports. Reporting experiences. Articles. Reviews. Assessing good and bad points.

Змістовий модуль 2

Інтерактивна комунікація в усній формі.

Comparing and contrasting. Paraphrasing. Speculating. Starting a discussion. Expressing and justifying opinions. Expressing preferences. Involving the other person. Discussing advantages and disadvantages. Agreeing and disagreeing. Reacting to your partner`s ideas. Suggesting. Coming to the conclusion. Summarizing and reporting a decision. Asking for clarification. Checking understanding. Interrupting politely.

3. Рекомендована література

Базова

1. Бабенко Т. Розкривати культуру як глобальне явище / Т.Бабенко // Іноземні мови у навчальних закладах. – 2009. – № 1. – С. 94–100.

2. Бахов І.С. Готовність до міжкультурної комунікації як критерій сформованої міжкультурної компетентності студента університету / І.С.Бахов // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. «Педагогічні науки». – 2012. – № 3. – С. 23–30.

3. Бушкова В.В. Основні тенденції взаємодії української та американської культур (соціально-філософський вимір): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філософ. наук: 22.00.06 «Соціальна філософія та філософія історії» / В.В.Бушкова. – К., 2001. – 19 с.

4. Ваченко О.М. Організація комунікативного середовища у професійній підготовці майбутніх вчителів іноземних мов / О.М.Ваченко // Науковий часопис НПУ імені Драгоманова. – Серія 16. – Творча особистість учня: проблеми теорії і практики. – К.: НПУ, 2004. – Вип. 2 (12). – С. 71–75.

5. Голуб І.Ю. Підсистема вправ для формування соціокультурної компетенції у майбутніх перекладачів з німецької як другої іноземної / І.Ю.Голуб // Іноземні мови. – 2009. – № 1. – С. 32–38.

6. Дрожжина С.В. Праксеологічні виміри мультикультурної комунікації / С.В.Дрожжина // Вісник Донецького національного університету. – Серія Б: Гуманітарні науки. – 2009. – Вип. I. – С. 180–184.

7. Іванова І. Сформувані інформаційне тло міжкультурної комунікації / І.Іванова // Іноземні мови у навчальних закладах. – 2008. – № 1. – С. 46–50.

8. Іванова К.А. Соціологічні аспекти міжкультурної комунікації в українському вузі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. соціол. наук: 22.00.06 «Соціологія культури, науки та освіти» / К.С.Іванова. – Харків, 2002. – 17 с

9. Квасова О.Г. Сучасні підходи до контролю та оцінювання іншомовної міжкультурної компетентності / О.Г.Квасова // Іноземні мови. – 2012. – №3. – С. 50–57.

10. Козак А.В. Формування готовності майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин до міжкультурної комунікації: дис. на здобуття наук. ступ. канд. пед. наук: 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / А.В.Козак. – Луцьк, 2011. – 243 с.

11. Копетчук Т. Соціокультурні завдання як засіб поповнення загальнокультурної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови / Т.Копетчук // Іноземні мови у навчальних закладах. – 2008. – № 1. – С. 56–59.

12. Мальцева К.С. Міжкультурні непорозуміння і проблема міжкультурного перекладу: автореф. дис... на здобуття наук. ступ. канд. філософ. наук: 09.00.04 / К.С.Мальцева / Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України. – К., 2002. – 20 с.

13. М'язова І.Ю. Міжкультурна комунікація: зміст, сутність та особливості прояву (соціально-філософський аналіз): автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. філософ. наук: 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії» / І.Ю.М'язова. – К., 2008. – 20 с.

14. Несвіт А. Проект Ради Європи «Політика та практика викладання в умовах соціокультурного розмаїття» як нове бачення міжкультурної освіти / А.Несвіт // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2007. – №4. – С. 25–27.

15. Ніколаєва С.Ю. Зміст навчання іноземних мов і культур у середніх навчальних закладах / С.Ю.Ніколаєва // Іноземні мови. – 2009. – № 3. – С. 3–11.

16. Пассов Е.И. Культурообразная модель профессиональной подготовки учителя: философия, содержание, реализация / Е.И. Пассов // Иностранные языки. 2002. – №4. – С. 11–18.

17. Першукова О. На шляху до міжкультурної свідомості / О.Першукова // – 2008. – № 1. – С. 60–68.

18. Писанко М.Л. Модель організації навчання студентів мовних спеціальностей стандартів англomовної комунікативної поведінки / М.Л.Писанко // Іноземні мови. – 2007. – № 4. – С. 48–54.

19. Роман С.В. Професійно-орієнтована іншомовна комунікативна компетентність майбутніх учителів іноземної мови як предмет формування в курсу практики усного та писемного мовлення / С.В.Роман // Іноземні мови. – 2012. – № 2. – С. 39–45.

20. Самойлюкевич І. Назустріч інформаційному суспільству / І.Самойлюкевич // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2008. – №4. – С. 51–54.

21. Семенчук Ю.О. Розвиток умінь міжкультурного спілкування у майбутніх економістів / Ю.О.Семенчук // Іноземні мови. – 2011. – № 3. – С. 32–38.

22. Свенцицкий А.Л. Краткий психологический словарь / А.Л.Свенцицкий. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008. – 512 с.

23. Слющинський Б.В. Міжкультурна комунікація в багатонаціональному регіоні України: автореф. дис... на здобуття наук. ступ. доктора соціологічних наук: 22.00.04 / Б.В.Слющинський. – Харків, 2010. – 30 с.
24. Сідун М. Формувати професійну компетентність вчителя іноземної мови / М.Сідун // Іноземні мови у навчальних закладах. – 2008. – № 4. – С. 115–124.
25. Шемякіна А. Лінгвокультурологія та лінгвокраїнознавство: особливості та відмінності / А.Шемякіна // Іноземні мови у навчальних закладах. – 2010. – № 3. – С. 100–106.
26. Alan Stanton, Mary Stephens. Fast Track to FCE. – Pearson Education Limited, 2010. – 207 p.
27. Virginia Evans, James Milton, Jenny Dooley. FCE Listening & Speaking Skills. – Express publishing, 2008 – 112 p.
28. Virginia Evans. Successful Writing Intermediate. – Express Publishing , 2000 – 151p.
29. Judy Copage. First Certificate Writing. – Pearson Education Limited, 1999 – 128p.
30. Ana Acevedo, Marisol Gower. – Reading and Writing Skills 3. – Pearson Education Limited, 2000 – 64 p.
31. Hugh Cory. Advanced Writing with English in Use CAE. – Oxford University Press 1999. – 160 p.
32. Richard MacAndrew, Cathy Lawday. – Cambridge First Certificate Writing. – Cambridge University Press, 1999 – 114p.
33. Michael Vience, Paul Emmerson. First Certificate Language Practice with key. – Macmillan Publishers Limited , 2003 – 342p.
34. Virginia Evans. Successful Writing Upper-Intermediate. – Express Publishing, 1998 – 135 p.
35. Jolene Gear. Cambridge Preparation for the TOEFL® Test. – Cambridge University Press, 1993 – 555p.

36. Danuta Gryca. Oxford Exam Excellence.– Oxford University Press, 2006 – 200 p.

37. Sarah Dymond, Sue Elliott. First for Schools Trainer. – Cambridge University Press, 2013 – 240p.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Екзамен – 8 семестр

5. Засоби діагностики успішності навчання

1) Writing a letter offering advice on how to improve your friend`s eating habits and get fit.

2) Write a letter of complaint to restaurant of an international chain and say what you expect the company to do.

3) Write a letter to the host family in Britain and thank them for their kindness to you during your stay.

4) Write a transactional letter using all the information given about an end-of-term party.

5) Write an article describing personal appearance, qualities, mannerisms, hobbies and interests.

6) Write an article including historical facts as well as describing its exterior and interior.

7) Write a composition including descriptions of the preparations and the activities on the actual day.

8) Write a report giving a detailed description of the event and adding a suitable headline.

9) Write a review for the magazine mentioning the main points of the plot, general comments about the acting, the directing as well as your recommendation.

10) Write an article discussing advantages and disadvantages of any process or activity.

11) Write an essay expressing your opinion and giving reasons for your point of view.

12) Write a letter to the editor making suggestions on how to make the place more appealing.

13) Suggest the most enjoyable way of spending holidays for a group of students.

14) Decide which activities to include in a one-day excursion for a group of foreign students who are visiting your university.

15) Choose the best place to eat and say what you do or don't find appealing about them.

16) Make a decision on the activities for students in the local youth club.

17) Discuss advantages and disadvantages of living in the countryside, the city and the suburbs.

18) Talk about the effects of pollution and its possible solutions.

19) Decide on what would or wouldn't be an appropriate way to spend money on school facilities.

20) Compare the English educational system with the educational system in your country

21) Give your opinion on the suggestions to organize a sports club in your area

22) Talk about the pros and cons of using the internet

23) Discuss ways of solving the problem of traffic in the city center

24) Suggest what to include in a new wildlife magazine for teenagers.